

ALTIJD ACTUEEL

95^e JAARGANG

FOCUS

MAANDBLAD VOOR FOTOGRAFIE & IMAGING | NR. 7/8 | JULI/AUG 2008 | JAARGANG 95

007007
8 710206 236302
€ 5,50
BELGIË: € 5,80

Eetbare landschappen

Carl Warner

Global Street Child

Ton Hendriks

TESTPRIMEUR

Canon EOS 1000D

Verrassend instapmodel

Hoe stel je een reflex-camerasysteem samen?

EXTRA DIK ZOMERNUMMER

Tests van camera's, printers en software

Olympus E-520 • Canon IXUS 970/90 IS • Fujifilm S100FS • Panasonic TZ5
Ricoh R8 • Samsung GX20 • Olympus LS-10 • 6 Sigma standaard zoomobjectieven
Epson R2880 • HP Z3100 • Apple Aperture 2.1 • Adobe Photoshop CS3

FOCUS XTRA
KOOPWIJZER DIGITALE FOTOGRAFIE

Beleggen in fotografie lucratief?

Canon Speedlite 430EX II

Naast de EOS 1000D, waarvan we de test al in dit nummer publiceren, heeft Canon ook een nieuwe flitser. De Speedlite 430EX II is een update van de 430EX. De flitser heeft een hoog richtgetal van 43 en een ingebouwd paneel om de beeldhoek van maximaal 14 mm uit te lichten. De flitser heeft een 20% kortere oplaadtijd en het opladen maakt ook veel minder geluid. Hij heeft een verbeterd bevestigingssysteem met een metalen voet. Na het monteren op een EOS-camera wordt automatisch het formaat van de sensor herkend en de beeldhoek daarop aangepast. Bij het maken van geflitste serieopnamen kan het voorkomen dat het voltage van de flitser niet helemaal constant is zodat de kleur van de opnamen ondeling iets kan afwijken. De 430EX II compenseert dit door het doorgeven van kleurinformatie naar de camera zodat deze de witbalans kan aanpassen.

> www.canon.nl

Pentax DA F4/17-70 AL [IF] SDM

De smc Pentax DA F4/17-70 mm AL [IF] SDM is een geavanceerd standaardobjectief met een vaste hoge lichtsterkte. Op een Pentax-reflex gedraagt het objectief zich als een 26-107 mm objectief. Het SDM-autofocussysteem biedt middels een ingebouwde super-sonische motor extreem snelle, soepele en geruisloze scherpstelling. Als het objectief op één van de compatibele camera's (K20D, K10D, K200D en K100D Super) wordt geplaatst, wordt automatisch naar SDM-scherpstelling overgeschakeld. Wordt een andere camera gebruikt dan zal handmatige scherpstelling in werking treden. Door toepassing van twee hybride asferische (AL) elementen levert het objectief een bijzonder hoge beeldkwaliteit en worden aberraties geminimaliseerd. De minimum instelafstand is 28 cm over het gehele zoombereik en door de interne scherpstelling verandert het objectief niet tijdens het instellen van de afstand. Dankzij het Quick-Shift Focus-systeem kan de AF na de scherpstelling zonder probleem handmatig worden vermeld vanuit de AF-modus. De SP (Super Protect) coating beschermt het frontelement tegen stof, water en vet. De F4/17-70 mm is verkrijgbaar vanaf medio juli voor ca. € 699,-.

> www.pentax.nl

Fujifilm FinePix A850

De A850 is een voordelige beginnerscamera met een 8 megapixel CCD en een F2,8-4,9/36-108 mm objectief. De camera beschikt over een lcd-scherm van 6,4 cm/2,5" en veertien themaprogramma's zoals sneeuw, sport en museum. Opnamen kunnen worden opgeslagen op SDHC-geheugenkaartjes of het interne geheugen van 24 MB. De A850 heeft een elegant design maar kost toch maar € 109,-.

> www.fujifilm-digital.nl

PENTAX K SERIE

MEER DAN EEN STAP VOORWAARTS

De internationaal bekroonde en bejubelde K10D liet zien hoe hoog de Pentax ambities zijn. Met de K20D & 200D gaan wij nog een stap verder. De K20D werd voorzien van een geheel nieuwe CMOS sensor met meer dan 14 miljoen beeldpunten. Sterke natuurgetrouwe weergaven zonder ruis van 100 tot 6400 ISO zijn nu gegarandeerd. Met het Dynamic Range Enlargement (DRE) neemt Pentax een unieke voorsprong. Het DRE verbetert drastisch het dynamisch bereik, brengt meer tekening & beelddiepte in de schaduw- en felle lichtpartijen. Met vernieuwde en verbeterde Shake Reduction, Noise Control en Prime Processor in een compleet gesealde body zijn de K200D en K20D waarschijnlijk de snelste, zuiverste en kleur-echtste camera's van het moment.

PENTAX
www.pentax.nl

Canon EOS 1000D

Enkele maanden na de introductie van de EOS 450D (Focus 5 - mei 2008) komt Canon met een spiegelreflex die onder deze camera geïntegreerd is. Dat geldt dan voornamelijk voor de prijs want de EOS 1000D heeft voldoende mogelijkheden voor de gevorderde vrijetijdsfotograaf.

Super
★★★★★
FOCUS 7/8-2008

Verrassend instapmodel

Bij zonnig weer kun je de Auto Lighting Optimizer inschakelen waardoor schaduwpartijen meer detail vertonen.

De EOS 1000D is de opvolger van de EOS 400D en is daarmee de nieuwe instapcamera van Canon. De camera is iets kleiner dan de 400D en de 450D waardoor hij nu de meest compacte EOS is. Voor mensen met grote handen (en/of zware objectieven) zal de aanschaf van de BG-E5 batterijgrip (voor twee LP-E5 accu's of zes penlites) een betere handligging opleveren. Andere merken hebben meestal geen batterijgreep beschikbaar voor camera's in deze klasse.

Er zijn meer overeenkomsten met de 450D dan met de voorganger. Zoals de zeer degelijk aanvoelende body met een stalen chassis en een grote handgreep. Eén van de verschillen is dat de handgreep van de 450D met rubber bekleed is en die van de 1000D niet. De handgreep heeft ook geen sensor voor draadloze afstandsbediening want er is alleen een kabelafstandsbediening leverbaar. Het lcd-scherm heeft, net als bij de voorganger, een diagonale maat van 6,4 cm/2,5" en 230.000 pixels,

• Stofverwijdering Op een aantal punten lijken spiegelreflexcamera's steeds meer op elkaar. Dat geldt naast Live View ook voor een systeem waarbij stof van de sensor getrield wordt. De actuele Canons zijn voorzien van het EOS Integrated Cleaning System. Het interne spiegelhuis, de lensvatting en het filter voor de CMOS-sensor zijn antistatisch gemaakt en tijdens in- en uitschakelen wordt stof van de sensor getrield. We zijn er blij mee omdat het nu langzamerhand een standaard eigenschap is schrijven we er geen lange verhalen meer over.

bij de EOS 450D is dat 7,6 cm/3". Zoals in deze klasse gebruikelijk is, is er geen extra statusscherm op de bovenkant van de camera (er is ook geen ruimte voor) zodat je het lcd-scherm gebruikt om de instellingen te controleren. Je schakelt het controlescherm met de display-toets in maar het scherm wordt niet zoals bij de EOS 450D automatisch uitgeschakeld als je de camera naar het oog brengt. Dat vinden we geen probleem want het instelmenu verdwijnt als je de ontspanknop half indrukt en Canon gebruikt geen felverlicht blauw menu – zoals bij sommige merken – maar een menu met een bescheiden zwarte ondergrond. Je kunt dit overigens in het menu aanpassen.

De belangrijkste opnamefuncties hebben een eigen instelknop: AF, witbalans, correctie en karakteristiek van de lichtmeting, transport en picture styles. Op de bovenkant zien we de knop voor de gevoeligheid (auto, ISO 100-1600) en het instelwiel met de bekende belichtingsfuncties zoals P, AV, TV en M en de bekende themaprogramma's.

Je kunt behalve de themaprogramma's Picture Styles zoals portret, landschap en monochroom gebruiken en van elke beeldstijl zijn de parameters (scherpte, contrast, etc.) ook nog eens aan te passen.

Bij de meeste van de knoppen verschijnt na het indrukken meteen de instelmodus in het lcd-scherm maar bij sommige (ISO, lichtmeetcorrectie) niet omdat je de waarde onder in de zoeker ziet en daar kunt aanpassen. Via de displaytoets kun je de genoemde functie over-

rigens wel via het lcd-scherm instellen. De zoeker heeft een relatief klein zoekerbeeld zoals alle camera's in deze (prijs)klasse en er zijn zeven kruislings opgestelde scherpstelpunten waarvan je er eventueel ook één kunt selecteren. De 400D had er negen en dat geldt ook voor de 450D. Een ander verschil met de 450D is het ontbreken van een 4% spotlichtmeting zodat je het met de 9% deelmetering moet doen.

Live View

De EOS 1000D is na de 450D de tweede Canon met een vernieuwde Live View-functie. Je kunt de camera nu op twee manieren – de Quick- of de Live-modus – automatisch laten scherpstellen. In de (conventionele) Quick-modus klapt na het indrukken van de AEL-knop eerst de spiegel neer zodat de camera kan scherpstellen. Je hebt geen beeld in het lcd-scherm en moet wachten tot je het piepje van de AF-bevestiging hoort, waarna je de scherpstelpknop kunt loslaten en de spiegel weer omhoog klapt. Daarna kun je pas de ontspanknop indrukken waarna de opname wordt gemaakt.

Al met al is er een zodanige verlenging van de ontspanvertraging dat deze Live View eigenlijk uitsluitend geschikt is om met statief en stilstaande objecten te gebruiken. Gelukkig heeft Canon (net zoals enkele andere fabrikanten) een oplossing bedacht. In de nieuwe Live-modus wordt net zoals bij een compactcamera scherpgesteld via contrastdetectie. Je stelt nog steeds scherp door het indrukken van de AEL-knop maar de camera gaat nu scherpstellen zonder dat de spiegel neerklapt

en het scherm zwart wordt. Het scherpstellen duurt vooral bij minder licht iets langer en bij onderwerpen met weinig contrast gaat het soms moeizaam. Toch kun je er onder normale omstandigheden uitstekend mee uit de hand werken. Er is maar één scherpstelpunt in deze Live-modus maar het is verplaatsbaar en je kunt het beeld in dit kader vijf- of tienvoudig vergroten.

We zijn dus tevreden over de nieuwe Live View maar hebben nog wel wat aanmerkingen over de bediening. Zo is het onhandig dat je diep in het menu moet gaan om tussen beide Live View-systemen te kiezen. Live View heeft ook geen eigen toetsen of zelfs maar een aanduiding bij de toetsen (SET en AEL) die tijdens deze modus voor de Live View-bediening gebruikt worden. En waarom niet scherpstellen via het half indrukken van de ontspanknop zoals je dat gewend bent? Als je nu op de ontspanknop drukt, wordt de opname zonder scherpstelling gemaakt.

Praktijk

Bij het werken met de EOS 1000D valt op dat ook dit basismodel reageert zoals we dat van de EOS-camera gewend zijn: hij is snel bij het inschakelen, het afdrucken en vooral bij het scherpstellen. Hoewel de camera twee scherpstelpunten minder heeft dan de 450D, zijn het er altijd nog zeven zodat de camera in veel omstandigheden (vooral bij bewegende onderwerpen) beter presteert dan camera's die slechts drie horizontaal geplaatste AF-vlakken hebben.

• IS objectief Verschillende camera's hebben een ingebouwde beeldstabilisatie door middel van een supersonisch trillende sensor. Canon heeft dat niet zodat Canon-gebruikers kostbare objectieven met optische stabilisatie moeten aanschaffen. Sinds kort levert Canon echter het EF-S F3,5-5,6/18-55 kitobjectief met optische stabilisatie zonder dat de prijs verhoogd is. We hebben bij de test van de EOS 450D al geconstateerd dat ook de optische kwaliteit wat betreft chromatische aberratie, hoekscherpte en lichtafval van het objectief verbeterd is. Door de goed werkende stabilisatie kun je met een maximaal vier stops langere tijd fotograferen! Het is wel jammer dat Canon geen zonnepaneel meeleverd (ook niet bij testcamera's!), zodat we regelmatig mensen zonder dit onder-schatte accessoire zien fotograferen.

Bij invallend zonlicht is het beeld in het niet onspiegelde lcd-scherm moeilijk af te lezen en dat is wel eens lastig als je instellingen wilt veranderen. Bij zonnig weer is het contrast tussen schaduwen en door de zon beschenen partijen vaak extreem hoog en dan kun je de Auto Lighting Optimizer inschakelen waardoor schaduwen wat meer doortekening krijgen. De camera heeft geen Highlight Tone Priority. De door ons gemaakte opnamen zien er uitstekend uit wat betreft scherpte en kleur en de ruiswaarde is opvallend laag.

Mark Moed

Canon EOS 1000D

De Canon EOS 1000D is een uitstekende camera voor beginnende vrijetijdsfotografen. Door de kwaliteit van de camera, de hoge beeldkwaliteit en de vele mogelijkheden is de camera ook geschikt voor gevorderde gebruikers. De camera is voorzien van alle actuele (en nuttige) functies zoals Live View, een anti-stofstelsysteem en beeldstabilisatie indien aangeschaft met het kitobjectief. De camera heeft een zeer aantrekkelijke adviesprijs; 200 euro lager dan die van de EOS 450D terwijl er niet eens veel minder mogelijkheden zijn.

specificaties

sensor	10 miljoen pixels (eff.)
iso	auto, 100, 200, 400, 800, 1600
zoeker	reflex
lcd-scherm	6,4 cm/2,5"
formaat	JPEG, RAW
opslag	SD (HC)
inclusief	Digital Photo Pro, Solution Disk, USB-/videokabel
adviesprijs	body: € 579,-; incl. 18-55 IS: € 679,-
importeur	Canon NL NV www.canon.nl

beoordeling

beeldkwaliteit	8,5	lcd-scherm	8
scherpstelling	9	opslagsnelheid	9
lichtmeting	9	flitser	8
witbalans	8	prijs/kwaliteit	8,5
		bonus	9

waardering 8,6 / Super

pluspunten	anti-stofstelsysteem verbeterd Live View-systeem voordelig IS-objectief geen zonnepaneel meegeleverd
minpunten	

Tweemaal tien

Canon Digital IXUS 970 IS en 90 IS

Canon blijft haar IXUS-reeks in ijltempo uitbreiden. Onlangs verschenen de IXUS 970 IS en de IXUS 90 IS. Hoewel beide modellen onderhuids veel met elkaar gemeen hebben, verschillen ze uiterlijk behoorlijk van elkaar.

De hoekige IXUS 90 IS lijkt nog het meest op de IXUS oervorm, de IXUS 970 IS heeft met zijn welvingen een gestroomlijnde vorm. Beide camera's bieden 10 megapixel resolutie, een objectief met optische beeldstabilisatie, DIGIC III processor en iSAPS-technologie, bewegings- en gezichtsherkenning, rode ogen correctie en videomogelijkheden. Op de camera's zit achterop een Multi Control Dial waarmee allerlei instellingen snel en eenvoudig te wijzigen zijn. Opvallend is dat dit instelwiel bij de 90 IS, net als de overige functietoetsjes, volkomen vlak in het camerahuis is aangebracht. De 970 IS beschikt over een meer conventionele vorm van de instelknoppen en -toetsen. Een heel belangrijk verschilpunt is dat de IXUS 970 IS wél over een optische zoeker beschikt en de 90 IS niet. Die heeft echter een 3" lcd-scherm terwijl de 970 IS het met een 2,5" scherm moet doen. Met het 5x optische zoombereik is de 970 IS dan weer in het voordeel ten opzichte van de 3x optische zoom van de 90 IS.

Bediening

Beide camera's zijn voorzien van een zeer uitgebreide menubesturing in diverse talen waaronder Nederlands. In de opnamemodus zijn de verschillende instellingen in drie 'hoofdstukken' overzichtelijk en logisch gegroepeerd; de weergavemodus telt vier van die hoofdstukken. In totaal laten zich daar enige tien-

tallen mogelijkheden instellen. Beide camera's beschikken over een centraal instelwiel dat zowel drukgevoelig is als rondgedraaid kan worden. Dankzij de ribbeltjes op het wiel van de 970 IS verloopt het ronddraaien daar gemakkelijker dan bij het bijna gladde wiel van de 90 IS. De bij het fotograferen meestgebruikte instellingen hebben een eigen functieknop. Daarnaast kent de 970 IS op de functieknop nog een stand M, die bij de 90 IS ontbreekt. Hiermee is een aantal extra mogelijkheden instelbaar waaronder een 'hulpje' bij het maken van panorama-opnamen. In het scherm blijft dan steeds het rechter deel van de opname zichtbaar zodat de volgende naadloos passend daarop gemaakt kan worden. De objectieven van beide camera's kennen in de groothoekstand een aanmerkelijke tonvormige vertekening. Wie verder inzoomt ziet deze vertekening minder worden en alleen in de uiterste telestand is sprake van een heel lichte kussenvormige vertekening. Ondanks dat de bouwwijze van beide iets verschilt – de 970 IS heeft acht elementen in zes groepen en de 90 IS zes elementen in vijf groepen – vertonen de objectieven een zelfde karakteristiek. Het optische stabilisatiesysteem zal bewegingsonscherpte in veel gevallen kunnen voorkomen.

Philip Kruijer

Canon Digital IXUS 970 / 90 IS

Canon past de IXUS-modellen elk jaar aan door het toevoegen van de nieuwste snufjes. Bij deze modellen zijn het er zoveel dat je door de bomen bijna het bos niet meer ziet. Toch is de degelijke basis intact gebleven en de talloze instelmogelijkheden, zoals optische beeldstabilisatie, zijn gelukkig merendeels functioneel.

specificaties	970 IS	90 IS
resolutie	10 megapixels (eff.)	
objectief	37-185 mm	35-105 mm
iso	auto, High ISO Auto, 80-1600	
zoeker	optisch	geen
lcd-scherm	2,5" 230.000 px	3" 230.000 px
formaat	JPEG	
opslag	SD/SD-HC kaart	
inclusief	software	
adviesprijs	€ 389,-	€ 339,-
importeur	Canon Nederland NV www.canon.nl	

beoordeling

beeldkwaliteit	8	lcd-scherm	8
objectief	7,5	opslagsnelheid	8
scherpstelling	8	flitsber.	3,5 m 7,5
lichtmeting	8,5	prijs:kwaliteit	7
witbalans	8	bonus	8

7,9 / Goed

waardering	
pluspunten	970 IS: optische zoeker 90 IS: groot lcd-scherm
minpunten	90 IS: geen optische zoeker

Standaard zooms 1)

Uitgebreide keus bij Sigma

In eerdere afleveringen van Focus-multitests combineerden wij diverse merken objectieven. Nu, na de groothoek zoommodellen, wordt de standaard zoom op de testbank gelegd. Sigma heeft er maar liefst zes actueel in haar assortiment, zodat deze pagina's geheel aan dat bekende 'vreemdmerk' zijn gewijd.

Objectieven die al soms acht jaar of langer op de markt zijn, staan nog steeds op het programma. Destijds werden deze modellen ook al voor de digitale fotografie ontwikkeld, of werden oude modellen gecorrigeerd op de eisen van het opnemen op sensoren. Zo zien we dat sommige objectieven nog voorzien zijn van een – mechanische – diafragmaring. Dat is bij de huidige objectieven niet meer het geval: via elektrische contacten en elektronica wordt het diafragma vanuit de body aangestuurd en gecontroleerd. Ook het scherpstelvizier is uit.

Sigma onderscheidt objectieven voor volbeeld camera's (en dus ook voor digireflexen met kleine sensoren, uiteraard), de DG-modellen. DC-objectieven daarentegen zijn ontwikkeld voor camera's met APS-C formaat sensoren; die met een 1,5 en 1,6x beeldhoek- of cropfactor. Meestal zijn DC-objectieven iets kleiner, lichter en compacter gebouwd. Veel van de recente objectieven zijn ook leverbaar voor FourThirds-body's, zoals de Olympus spiegelreflexen. Sigma is koploper op het gebied van moderne elektronica en optiek. Beeldstabilisatie heet bij dit merk OS, van Optical Stabi-

lizer, en snelle, stille autofocus is herkenbaar aan de opdruk HSM, van Hyper Silent Motor. Als een van de weinige objectieffabrikanten toont Sigma in haar uitgebreide datasheets ook een MTF grafiek. Deze laat het gedrag van scherpte en contrast zien. Voor wetenden biedt dit waardevolle informatie bij de overweging tot aanschaf. Welk objectief kies je? Eén voor de hoogste lichtsterkte of het model met de beste beeldkwaliteit? Of is er een objectief dat beide biedt?

Informatie

Natuurlijk kunnen we in de keurig vertaalde datasheets nog veel meer (af)lezen en Sigma legt meestal kort uit waar die asferische lens of dat speciale SLD glas toe dient. Sinds het prille opkomen van de digitale fotografie heeft Sigma als eerste de lenscoatings daarop aangepast. Deze speciale, opgedampte lagen verminderen de kans op overstraling (licht valt via een glazen lens op een glaasje voor de sensor) en nevenbeelden (met diafragma-vlekken, spookbeelden) aanzienlijk. In die aanlooptijd heb ik wel eens twee zoomobjectieven daarop vergeleken, met relevante, opval-

lende verschillen in de testresultaten. De gedrukte EX staat voor een matzwarte vaste laag op de lenstubi. De opdruk is krasvast, goed afleesbaar in helder licht. Sommige objectieven hebben een Lock-on functie tegen verschuiven tijdens transport. Het algemeen is de vertraging van de autofocus op grotere puntenafstanden groot genoeg. De afmetingen van objectieven worden met een lensbus gemeten; niet zo erg zinvol, want meestal is de lensbus te klein voor de lens. Het is alles in één fototas. Sigma levert een zonnekap bij een objectief, maar niet bij dat model. Soms is dat een eenvoudige tulpvormig kunststof model, soms is dat een betrekkelijk duur kunststof model – zeer – dichtbij kan scherpstellen. Het wordt een object of detail tot zelfde grootte van de ware grootte weergegeven. Het standaardobjectief is dit een plezierige toevoeging aan de beeldende mogelijkheden. Enige tijd leverde Sigma sommige modellen niet (meer) voor Minolta-camera's. Nu zijn er weer volop Canon, Sony, Sigma- en Pentaxobjectieven op de markt. De keus voor 'origineel' of 'vreemdmerk' wordt daardoor moeilijker!